

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๙/๒๕๔๗

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖๐ ตุลาคม ๒๕๔๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๕๐๒.๒/๑๗๘

ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๗

๒. หนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค (ปคร) ๐๕๐๒.๒/๒๑๒

ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กห ๐๙๐๐/๑๖๖๔

ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๗

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๒๐๑/๑๐๒๒๔

ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๗

๓. สำเนาหนังสือกระทรวงพลังงาน ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๕๐๙/๔๘๐๖

ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๗

๔. สำเนาหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด่วนที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๕๒๐๑/๔๗๐๕๓๖ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๗

๕. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๑๐๐๗๔

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๗

๖. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๔/๓๗๓๑

ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗

๗. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๕.๒๒/๓๙๐๗

ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๗

๘. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ อก ๐๓๑๓/๒๓๔๕

ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๗

๙. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๓/๓๕๒๖ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๗

๑๐. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๗.๑/๕๑๒

ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗

๑๑. สำเนาหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ตช ๐๐๐๗.๓๒/๖๐๑๔

ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๗

๑๒. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๖/๑๔๙๐

ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๗

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตีความและอธิบายในส่วนที่ ๑ ดังนี้

กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตีความและอธิบาย ความละเอียดปறากฎามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการตีความที่ ๔.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายชาตรุนทร์ ฉายแสง) เป็นประธานกรรมการ พิจารณาแล้ว มีประเด็นอภิปรายและมติ ดังนี้

๑. ประเด็นอภิปราย

๑.๑ (ร่าง) แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนออย่างมีความไม่ชัดเจนในการดำเนินการของแผน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการที่จะลดมลพิษทางอากาศได้อย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม เมื่อเทียบกับกับงบประมาณที่ขอสนับสนุน เช่น การใช้ใบโอดีเซล การใช้เทคโนโลยีการเกษตร การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ ฯลฯ ดังนั้น ร่างแผนฯ ควรมีรายละเอียดที่ชัดเจนแสดงให้เห็นถึงวิธีดำเนินการป้องกันมิให้เกิดมลพิษ เช่น กำหนดมาตรการป้องกันไฟป่า แผนดับไฟป่า หรือแนวทางป้องกันภัยพายุที่เสื่อมคุณภาพ ทำให้เกิดควันดำ เป็นต้น มิใช่กำหนดเฉพาะวิธีแก้ไขปัญหามลพิษที่ดำเนินการอยู่แล้ว เช่น การทำความสะอาดถนน การตรวจวัดและจับยานพาหนะที่มีมลพิษเกินมาตรฐาน รวมทั้ง ควรมีกระบวนการในการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผน เพื่อให้มีการปฏิบัติที่จริงจัง และได้ผลตามแผน

๑.๒ กรมควบคุมมลพิษควรพิจารณาตรวจสอบเพื่อให้ทราบว่ามีสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์การปฏิบัติงานข้างต้นนี้ที่ได้เพียงพอหรือไม่เพียงไร แล้วจึงกำหนดแผนหรือมาตรการดำเนินการ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาเครื่องมือต่าง ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้การปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพสามารถลดสภาพมลพิษ กำหนดแนวทางในการขอความร่วมมือจากประชาชนโดยให้ความรู้ ความเข้าใจเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ในการป้องกันภัยมิให้เกิดมลพิษ ทั้งจากไฟป่า ควันดำ จากยานพาหนะ ผู้คนสองต่าง ๆ

๑.๓ ควรปรับแผนด้านการจัดการมลพิษจากการจราจรที่ขอเพิ่มงบประมาณปี ๒๕๖๘ จำนวน ๕๒.๒ ล้านบาท ให้ชัดเจนโดยศึกษาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติตัวย ส่วนโครงการและกิจกรรมอื่น ๆ ไม่ได้แสดงผลที่จะได้รับไว้อ้างชัดเจน เช่น มาตรการควบคุมการเผาในที่โล่งและ การส่งเสริมการไก่กลบตอชั้งร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่ได้ระบุถึงผลได้จากการดำเนินงาน เมื่อเปรียบเทียบ

การส่งเสริมการไถกลบตอซังร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่ได้ระบุถึงผลได้จากการดำเนินงาน เมื่อเปรียบเทียบ กับงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน ส่วนมาตรการควบคุมไฟป่า ที่ให้ความสำคัญกับการขอเพิ่ม หน่วยดับไฟป่า โดยมิได้แสดงถึงความพยายามปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยดับไฟป่า ที่มีอยู่ หรือคิดหาวิธีการให้เกิดความร่วมมือจากประชาชน ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลต่อระยะเวลาได้มากกว่า เป็นต้น นอกจากนั้น (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ควรพิจารณาถึงกระบวนการบริหารจัดการที่มีมาตรการ ติดตามตรวจสอบผลลัพธ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้มีการตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จะจัดทำเท่าที่จำเป็น และมีมาตรการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ ผู้แทนของสำนักงบประมาณได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าแผนงาน/ โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่เสนอของงบประมาณปี ๒๕๔๘ เพิ่มเติม ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของมาตรการที่ จะนำไปใช้และการบังคับใช้ทางกฎหมาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ต้องใช้งบประมาณแต่อย่างใด และบางเรื่อง ได้มีการจัดสรรงบประมาณดำเนินการไว้บ้างแล้ว เช่น มาตรการควบคุมไฟป่า ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบี และพันธุ์พีช บางเรื่องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงาน เช่น การควบคุมฝุ่นละออง จึงควรกำหนดให้ชัดเจนว่า หน่วยงานใดรับผิดชอบเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนใน การจัดสรรงบประมาณ และควรพิจารณาว่าเครื่องมือที่ใช้ปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานมีอยู่แล้วเท่าไร เช่น รถดูดฝุ่น ๆ เพื่อให้ทราบว่าควรเพิ่มหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้การขอเพิ่มงบประมาณ ในส่วนที่ สำนักงบประมาณได้จัดสรรเงินไว้แล้ว ควรมีการบูรณาการให้เกิดการปฏิบัติที่แท้จริงและได้ผล เช่น การเผาในที่โล่งในภาคการเกษตร ในส่วนอื่น ๆ ควรให้หน่วยงานในระดับห้องคุ้นเข้ามาส่วนร่วม ในการดำเนินการตาม(ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวด้วย รวมทั้ง การบริหารจัดการด้านมลพิษอากาศ และการจัดการมลพิษจากการจราจร ที่ได้เคยมีการของงบประมาณเพิ่มไว้แล้ว จากการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี ภูมิภาคที่จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น จึงเห็นความรอบให้กรมควบคุมมลพิษตรวจสอบความดีบ้านใน การดำเนินการดังกล่าวว่า ได้มีการดำเนินการอย่างจริงจังหรือไม่เพียงใดและควรทบทวน (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ตามที่เสนอให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๒. มติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ

๒.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษ ภาคจังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับไปปรับ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าวให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้

๒.๑.๑ ให้ตรวจสอบสภาพการดำเนินงานที่มีผลต่อการจัดการมลพิษ ภาคในจังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งด้านงบประมาณที่ได้รับ เป้าหมายและ ผลการดำเนินการที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๒.๑.๒ พิจารณาปรับ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าวตามข้อมูลที่ได้รับ ในข้อ ๒.๑.๑ โดยกำหนดขอบเขต วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลลัพธ์ กำหนดตัวชี้วัดและแนวทาง บูรณาการภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน

๒.๑.๓ กำหนดโครงการและกิจกรรมตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ เท่าที่จำเป็น ไม่ขัดแย้งกับโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ และต้องก่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม สามารถตรวจสอบได้ มีมาตรฐานตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

๒.๑.๔ ควรสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมดำเนินการตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ และควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และตระหนักในการมีส่วนร่วมลดมลพิษอากาศในพื้นที่เพื่อเกิดผลลัพธ์ที่ดีในระยะยาว

๒.๑.๕ ให้รับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี คณะที่ ๔.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ไปประกอบการปรับปรุง (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ด้วย

๒.๒ ส่วนงบประมาณปี ๒๕๔๘ ที่ขอเพิ่มเติมนี้ให้สำนักงบประมาณพิจารณา ตามแนวทางมติของคณะกรรมการฯ ต่อไป

คณะกรรมการได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ ลงมติอนุมัติและให้ดำเนินการต่อไปตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี คณะที่ ๔.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม) ครั้งที่ ๔/๒๕๔๗ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๗ ทั้งนี้ ให้กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของคณะกรรมการรัฐมนตรี ไปพิจารณาด้วยว่า การดำเนินการเกี่ยวกับปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม นั้น ควรดำเนินการในเชิงรุกดูแล ป้องกันมิให้เกิดปัญหามากกว่าที่จะดำเนินการแบบตั้งรับเพื่อแก้ไขพื้นฟูหลังจากเกิดปัญหาแล้ว เพราะการแก้ไขปัญหาจะทำให้เกิดภาระและสิ้นเปลืองงบประมาณค่าใช้จ่ายมากกว่าและยากที่จะแก้ไข ให้สภาพธรรมชาติกลับคืนดั้งเดิมได้ นอกจากนี้ ควรพิจารณาด้วยว่าจะสมควรนำเอาหลักการที่ว่า “ผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหา” (Polluter Pay Principle – PPP) มาใช้ในการดำเนินการข้างต้นได้มากน้อยเพียงใดด้วย

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย คุ่ประเสริฐ)

รองเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒๐ ๓.๙. ๒๕๔๗

สำนักบริหารการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๖๔ ๒๙๐๐๓

ลงวันที่ .....
ผู้ลงนาม ๑๙๗๙๙๘
จังหวัด ..... ภาค ๔๗
อาชญากรรม ๔๗